

Vorderingen

maart, 2007. Ghana, Nkoranza

Beste sponsors en geïnteresseerden, Bijna negen maanden geleden zijn de eerste teamleden naar Nkoranza vertrokken om daar een start te maken aan het project. Inmiddels zitten we voor de laatste keer onder de mangoboom om de nieuwsbrief te schrijven. Marije is alweer een paar weken geleden naar Nederland vertrokken, waardoor Annemiek en Piet samen de afronding van het project te Nkoranza verwezenlijken. Annemiek is van de fysiotherapie en Piet van de bewegingstechnologie. Met deze nieuwsbrief stellen we u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen rondom deze twee cursussen.

Betreft de fysiotherapie

In de voorgaande nieuwsbrief is verteld dat Emmanuel, een van de studenten fysiotherapie, PCC heeft verlaten voor een nieuwe uitdaging. Kwame en Felicia zijn de twee caregivers die vanaf januari mee aan het helpen zijn in de fysiotherapie. Ze hebben beide lessen gevolgd de afgelopen drie maanden om zoveel mogelijk kennis te vergaren omtrent basis fysiotherapie voor kinderen met Cerebrale Parese. Verder hebben ook Jerry en Joyce, de twee studenten die al vanaf het begin van de cursus meedoen, nog tweemaal per week les gekregen om belangrijke onderwerpen te herhalen en toe te passen in de praktijk. Een eindexamen moest duidelijk maken hoeveel de studenten daadwerkelijk opgestoken hadden tijdens de lessen en tijdens de zelfstudie. Het eindexamen is geheel gebaseerd op de kinderen van PCC en hun individuele behandeldoelen en therapie. Best een pittig examen eerlijk gezegd. Het resultaat mocht er wezen! Alle vier de studenten hebben een voldoende gehaald...eigenlijk hebben ze geen van de eerdere tentamens zo goed gemaakt als deze, dus we zijn hartstikke trots op ze!

De zelfstandigheid en het verantwoordelijkheidsgevoel van de fysiotherapeuten wordt steeds groter. In het begin werden alle moeilijkheden met de rolstoelen, klein of groot, bij Movendi leden neergelegd...."zie maar wat je ermee doet, maar het is kapot". We hebben ons uiterste best gedaan om de fysiotherapeuten te laten voelen en weten dat het niet onze verantwoordelijkheid is, maar die van hen. Op het moment zien we dingen gebeuren zonder dat we er weet van hebben...rolstoelen worden gemaakt en walkers aangepast. Natuurlijk is er af en toe nog wat aanmoediging bij nodig, maar we krijgen er steeds meer vertrouwen in dat de reparaties ook uitgevoerd gaan worden nadat we vertrokken zijn! Gezien Ameyaw en Dacosta, twee studenten van de cursus bewegingstechnologie, ook in Nkoranza wonen, hebben we het contact tussen PCC en hen proberen te vergroten en aan te moedigen. Ondertussen hebben Ameyaw en Dacosta al twee opdrachten van de fysiotherapeuten op PCC gekregen, een tricycle voor Paa Yaw en een stevigere rugleuning voor Paa Yaw. Hopelijk blijft dit contact aanhouden!

Naast het geven van lessen is de afgelopen twee maanden hard gewerkt aan het afmaken van het documentatie boek. Dit boek, vol met foto's van oefeningen die met kinderen op de PCC gedaan kunnen worden, is met hulp vanuit Nederland mooi geplastificeerd, zodat over tien jaar nog steeds duidelijk te zien is welke oefeningen goed zijn om te doen! Daarnaast is ook hard gewerkt aan het maken van een reader met daarin alle theorie die de afgelopen maanden geleerd is aan de studenten. Dit boek is bedoeld als naslagwerk voor nieuwe caregivers die de fysiotherapie over gaan nemen. Het staat vol met informatie over onder andere de aandoening Cerebrale Parese, balans-training, spierkracht-training, manieren van tillen en dragen van kinderen, het voeden van kinderen enz. Kortom een goed boek om door te kijken als je gaat werken met kinderen in de fysiotherapie. Het nieuwe fysiotherapie gebouw is ondertussen geheel ingericht en ziet er heel mooi uit. Het is al twee maanden in gebruik en dit werkt heel goed. De spullen worden elke morgen uit het gebouw gehaald en weer goed teruggelegd na de fysiotherapie. Dit heeft er voor gezorgd dat er de laatste maanden veel minder spullen zijn kwijtgeraakt!

Zowel het documentatie-boek als de theorie reader waren nog niet gepresenteerd aan PCC, het fysiotherapie gebouw was nog nooit officieel geopend en de studenten fysiotherapie hadden een certificaat welverdiend...kortom, reden voor een feestje! Op maandag 26 maart is, op de plek waar in de ochtenden de

fysiotherapie plaatsvindt, samen met de studenten (waaronder ook Emmanuel), de kinderen van de fysiotherapie, Kwaku en Ineke (coördinator caregivers en coördinator PCC), Piet en Annemiek, een lunch georganiseerd. De "physiotherapy store and study room" is officieel geopend met de hulp van Ahmed. Ahmed is een 10 jarige, vrolijke en enthousiaste jongen met Cerebrale Parese. Met de schaar in de hand, de tong bijna buitenboord van inspanning, kreeg hij met een beetje hulp het lint doorgesneden. Het was geweldig om te zien hoe blij hij was dat het hem gelukt was...en het was nog een goede oefening voor zijn balans ook! Op de foto is te zien hoe het gebouw er vanbinnen uitziet.

De certificaten werden een voor een aan de studenten overhandigd (zie foto) en ze waren er trots op dat het hen gelukt was. Al met al een geweldige afsluiting van een mooie periode op de PCC!

Betreft de bewegingstechnologie cursus

In de voorgaande nieuwsbrief is beschreven dat het theorie gedeelte achter de rug is en certificaten zijn uitgereikt aan de studenten (Ameyaw en Daniël). Dit was eind december 2006. Helaas was op dat moment het prototype van de tricycle nog niet naar voldoening voltooid. Samen met de praktische studenten Dacosta en Owusu zijn we in het nieuwe jaar het prototype gaan verbeteren. Het resultaat is geïllustreerd op de volgende pagina. Het grote verschil met de tricycle, die het meest gezien is in Ghana, is de comfortabele zit. Een bestuurder kan vanuit een aangename houding het voertuig aandrijven en besturen. Uiteraard zijn de afmetingen van de mensen verschillend en zijn er instelbaarheden vereist om die fijne zit te verkrijgen. Het is mogelijk de voetensteun in hoogte te verplaatsten. De zitting en de rugleuning zijn echter gefixeerd. Een tweede instelbaarheid is het aandrijfmechanisme. Het rotatiepunt van de propelinrichting is in hoogte en reikwijdte te veranderen. Op deze manier is de juiste positie te verkrijgen voor grote en kleine personen. De Ghanese wegen zijn over het algemeen niet zo vlak als in Nederland, of gewoon niet geasfalteerd, of plaatselijk geasfalteerd... Er is daarom gebruik gemaakt van een lichte overbrenging waarbij de bestuurder relatief weinig kracht hoeft uit te oefenen tijdens het begaan van lastige wegen. Daarnaast is onder de zitting een zelfgemaakte boodschappenmand aangebracht welke handig is voor het vervoeren van de yammen en de bakbananen. Het uiteindelijke ontwerp van deze tricycle is gebaseerd op het gebruik van lokaal verkrijgbare materialen en met de toepassing van eenvoudige gereedschappen. Over de productie van dit model hebben we een handleiding geschreven. Deze handleiding bevat, naast technische tekeningen met maatvoering, van ieder onderdeel een productiebeschrijving.

De werkplaatsen van Ameyaw (de schoenmaker) en Dacosta (de lasser) bevinden zich naast elkaar, wat het voor hen mogelijk maakt om samen tricycles te gaan fabriceren. Een paar dagen nadat het prototype gereed was kregen ze al de eerste opdracht van een gehandicapte jongen om een tricycle voor hem te maken. Binnen drie weken hadden Ameyaw en Dacosta (nagenoeg) zelfstandig een tricycle voor deze jongen gereed gemaakt, puik werk (zie foto)!. Zij trotst, maar voornamelijk wij want ze hebben hiermee aangetoond de kwaliteiten te bezitten om te reproduceren wat ze geleerd hebben. Dit gaf ons het vertrouwen een fonds op te zetten waarmee hun tricycle fabriek op gang gebracht kan worden.

De prijs voor een tricycle, inclusief winstmarge, bedraagt ongeveer €200,-. Dit is in de meeste gevallen echter een te groot bedrag voor een gehandicapt persoon om het zelf op te brengen. Het fonds, genaamd Movendi Tricycle Project, kan door de studenten aangewend worden. Zodra een aanvraag voor een tricycle bij een van de studenten binnenkomt krijgt Movendi de vraag om een bijdrage. De aanvrager en de voorzitter van het Movendi Tricycle Project (Ameyaw) brengen vervolgens een bezoek aan dr Bosman. Dr Bosman is een Nederlandse arts en woonachtig in Nkoranza, ze is de oprichter van PCC. Zij koppelt aan Movendi terug dat de aanvrager inderdaad een tricycle kan gebruiken. Met de eigen inleg en het bedrag vanuit het fonds gaan de studenten de tricycle fabriceren. Na voltooiing brengt de aanvrager een bezoek aan dr Bosman om de nieuwe tricycle te laten zien. Op deze manier hopen we vele gehandicapte personen mobiel te maken en de studenten de kans te geven hun zaak te laten bloeien. Middels de controle van dr Bosman wordt getracht misbruik van gelden te voorkomen.

Naast de productie van tricycles in Nkoranza hebben we hoge verwachtingen in Bawku, in het noorden van Ghana. Marije heeft daar namelijk een bezoek gebracht aan Daniël. Ze trof daar in de orthopedische werkplaats van Daniël materialen voor tien tricycles aan. Tevens waren ze de werkplaats aan het optimaliseren, zodat de productie op gang kan komen.

Omdat de studenten voornamelijk zelfstandig gewerkt hebben kregen wij de mogelijkheid om wat specifiekere vragen voor de kinderen van PCC te verwezenlijken. Naast de kleinere aanpassingen aan rolstoelen is er een trainingsstoel voor Emmanuella ontworpen. Emmanuella is een meisje van twee jaar oud en is geboren zonder armen en benen. Om haar bovenlichaam te trainen op spierkracht en coördinatie is de essentie van de stoel om de bekken middels een riem te fixeren en het bovenlichaam vrij te laten (zie foto). Op het terrein van PCC bevindt zich een werkplaats waar de kinderen kralen rijgen. Om de conditie van een aantal kinderen op peil te brengen hebben is er een fiets ontworpen die als schuurmachine werkt voor het opschuren van bamboe kralen (zie foto). Grappig is dat de meeste van deze kinderen nog nooit op een fiets gezeten hebben en zo dus een nieuwe beweging aangeleerd wordt.

Tot slot. Het project is ten einde en dit is dan ook de laatste nieuwsbrief. Wij hopen u gedurende het project voldoende op de hoogte te hebben gebracht. Wanneer u vragen of suggesties heeft dan kunt u die via het onderstaande adres bekend maken. Ook voor overige informatie betreft het project verwijzen wij graag door naar onderstaande websites. Nogmaals ontzettend bedankt voor uw geweldige steun!

Vriendelijke groeten,

Piet van Mierlo en Annemiek van Zantvoort

januari, 2007. Ghana, Nkoranza

Beste sponsoren en geïnteresseerden,

Ondertussen is de deur alweer geopend voor 2007 en daarom willen wij als eerste iedereen een heel gelukkig nieuwjaar wensen. Maak er iets moois van! Hier in Ghana gaan we ons uiterste best doen om het begin van dit jaar een goede start te geven. Maar dat is de toekomst, eerst zullen we een poging wagen over te brengen wat er de afgelopen maanden allemaal gepasseerd is.

Betreft de fysiotherapie

Kerst is hier op PCC een feest dat ontzettend veel voorbereidingen vergt. Dit had de consequentie dat vanaf half november het aantal lessen tot een minimum beperkt werd en dat er vanaf half december helemaal geen lessen meer gegeven konden worden. De 'fysiotherapeuten' hadden het te druk met het regelen van het kerstprogramma. Dit gaf ons de tijd om ons te richten op de documentatie, het vervaardigen van oefenmateriaal en het regelen van ons nieuwe fysio-gebouwtje. Dit is dan ook wat we hebben gedaan. We hebben ontzettend veel foto's gemaakt van oefeningen die mogelijk met de kinderen gedaan kunnen worden. Hieraan is tekst toegevoegd en deze tekst ligt op het moment bij een Ghanees die ons wil helpen de engelse tekst in het lokale 'Twi' te vertalen. Op deze manier proberen we te bereiken dat zoveel mogelijk toekomstige 'therapeuten' weten welke oefeningen de kinderen moeten krijgen. Non verbaal door de foto's en verbaal door de oefeningen in twee talen te verhelderen. Dit gedeelte van de documentatie is bijna helemaal af. Naast de oefeningen voor de kinderen willen we ook de theorie die aan de therapeuten geleerd is in eenvoudige taal proberen te vermelden in een soort reader. Wanneer andere caregivers op het project het fysiotherapie-uur moeten overnemen kunnen ze in korte en makkelijke taal wat meer over het menselijk lichaam en de fysiotherapie leren. Hier is een begin aan gemaakt en in de komende weken wordt deze reader afgemaakt. Het fysio-gebouwtje is bijna af! Het is geweldig om te zien dat dit zo snel gaat...en het ziet er heel mooi uit (zie foto's)! In het huisje komen drie grote planken waarop al het fysiotherapiemateriaal geplaatst kan worden. Ook komt er een bureautje en een stoel, waardoor de fysiotherapeuten een eigen plek krijgen om de readers door te nemen. Binnenkort kan er begonnen worden aan het inrichten van deze plek. Ondertussen is er al het een en ander aan fysiotherapiemateriaal gemaakt: een kantelplank, een trap, meerdere kussens en een activatiebeugel.

Jammer genoeg is het niet allemaal rozengeur en maneschijn. Afgelopen week hebben we te horen gekregen dat een van onze studenten een opleidingsplaats heeft aangenomen en dus vertrekt van PCC. Alhoewel we blij zijn voor Emmanuel dat hij kan gaan studeren, vinden we het voor onszelf en de fysiotherapie op PCC natuurlijk niet prettig. Nu zal er een nieuwe caregiver worden aangesteld die de fysiotherapie overneemt. Wie dit zal worden en wanneer hij/zij zal beginnen is nog onzeker. Wat we een voordeel kunnen noemen is dat deze nieuwe fysiotherapeut direct kan testen of onze theorie, aldoende versimpelt opgeschreven, begrijpbaar is voor een totaal onwetend persoon betreft fysio. Een goede test dus. Hopelijk is Emmanuel's opvolger een actieve nieuweling die in de komende drie maanden nog veel wil leren, nog even afwachten dus. Ook binnen het projectteam is er niet stilgezeten. Begin december is Annemieke vertrokken en half december Merellijn. Dit houdt in dat de fysiotherapie op het moment alleen door Annemiek wordt bijgewoond. Dit is op het moment nog steeds het enige fysiotherapie moment. Het was de bedoeling vanaf januari weer met de lessen te beginnen, maar door de onverwachte wending dat Emmanuel vertrekt, ligt dit allemaal nogal anders. Hopelijk komt er spoedig weer intensiever contact, maar in de tussentijd richt Annemiek zich gewoon lekker op de documentatie, aanpassingen en het inrichten van het fysio-gebouwtje.

Betreft de bewegingstechnologie cursus

Om te beginnen een kleine samenvatting van de voorgaande nieuwsbrieven. Twee studenten, Daniël en Ameyaw, zijn overgebleven van de zes studenten die zes maanden geleden aan de bewegingstechnologie cursus zijn begonnen. Naast een flinke portie theorie over het menselijk lichaam, wiskunde en mechanica, hebben zij enkele hulpmiddelen voor kinderen van PCC ontworpen en vervaardigd. In de laatste fase van de cursus stond gepland een, met de hand aangedreven, driewieler (tricycle) te ontwerpen en te vervaardigen. Er was gekozen voor het ontwerp van een tricycle omdat het complexe ontwerpkeuzes bevat als lageringen, overbrengingen, stuurgedrag, balans en verbindingen. Om het aantal studenten te vergroten, zijn voor dit gedeelte van de cursus twee nieuwe studenten, Dacosta en Owusu, aangetrokken. Zij hebben beide een goede praktische vaardigheid omdat ze als beroep lasser zijn. De praktijklessen worden uitgevoerd in een, door Nederlandse fondsen, goed uitgeruste werkplaats van een middelbare technische school. Naast het geven van de lessen ligt er voor ons de taak om studenten op gang te helpen continuïteit te verwezenlijken voor de productie van hulpmiddelen in hun eigen werkplaats.

Gedurende de afgelopen twee maanden werden de ochtenden van de doordeweekse dagen aangewend om aan de tricycle te werken. De dinsdag daargelaten want dat is de lokale marktdag en daar moet alles voor wijken. De figuur op de volgende pagina geeft een impressie van de tricycle, met als geoefend bestuurder

Ameyaw, tijdens de allereerste testrit. Geoefend, omdat Ameyaw lichamelijk gehandicapt is en zich al vele jaren met een tricycle verplaatst. Zijn tricycle is een vaakgezien model in Ghana en in hetzelfde land geproduceerd. Dit model leende zich voor een uitgebreide analyse van ontwerpkeuzes. Zoals ieder design heeft het zijn voor en nadelen. Vastbesloten om een beter model te ontwerpen zijn we van start gegaan. Beter, in de zin van gebruiksvriendelijkheid, zithouding en duurzaamheid.

Al snel bleek dat de materialen toegepast in Ameyaw's tricycle niet voorhanden zijn in het land. De Ghanese tricycle fabrikant wordt namelijk vanuit Europa van deze materialen voorzien. De middagen zijn dan ook besteed aan het vinden van geschikte lokaal verkrijgbare materialen zoals, stalen buizen, stuurinrichting, trapinrichting, wielen, etc. Om de toepassing van kostbare machines in de productie te vermijden is het gebruik van draaibanken, freesbanken en buigmachines uitgesloten. Het model is dan ook geheel te vervaardigen met een lasapparaat, kolomboormachine, schroefbank en diverse handgereedschappen zoals een ijzerzaag, vijl, center, tangen, aftekengereedschap en meetgereedschappen. Op deze manier zijn er voor de studenten weinig investeringen nodig om hun eigen tricycle te fabriceren.

Het eind van 2006 betekende ook het eind voor de cursus bewegingstechnologie. Daniël en Ameyaw zijn met behulp van een mondeling examen getest op hun theoretische kennis. De praktische vaardigheden van de twee zijn tot uiting gekomen in de fabricage van de tricycle. Beide zijn, ten bewijze van deelname en voor voltooiing van hun cursus, beloond met een (onofficieel) certificaat. Helaas is het prototype van de tricycle nog niet naar voldoening gereed, terwijl Daniël alweer naar het noorden van Ghana vertrokken is om zijn kennis in de praktijk te gaan brengen. De drie resterende studenten hebben aangegeven met veel plezier betrokken te blijven bij de aanpassingen aan het prototype, totdat iedereen tevreden is. Jasper is inmiddels naar Nederland vertrokken, waardoor begeleiding van dit geheel gedaan wordt door Marije en Piet, voor de drie volgende maanden.

Naast de voltooiing van de tricycle wordt er gewerkt aan een handleiding waarin aan de hand van tekeningen het productie proces op logische wijze wordt weergegeven. Daniël krijgt hiermee ook de mogelijkheid verbeteringen door te voeren. De kostprijs van een tricycle ligt hoger dan aanvankelijk verwacht. Dit maakt het voor het merendeel van de gehandicapte mensen lastig een tricycle te kopen. Om het voor deze mensen mogelijk te maken en de studenten te stimuleren hun aangeleerde vaardigheden te gebruiken, worden op het moment de mogelijkheden van structurele financiële hulp bekeken. Gesprekken lopen via de burgemeester en vanuit Movendi Foundation wordt een fonds opgezet waar de studenten per individueel geval aanspraak op kunnen maken. Financiële hulp kan geboden worden voor hulpmiddelen in de breedste zin. Het is verwacht dat de studenten met de beschikbaarheid van deze gelden hun creativiteit gebruiken en proberen met lokale middelen een gepast hulpmiddel te ontwerpen en te vervaardigen. Protocollen voor dit fonds worden nu besproken. De resterende tijd wordt zo nuttig mogelijk direct besteed aan hulpmiddelen op PCC. Per kind wordt in overleg met de fysiotherapeuten bekeken welke aanpassingen aan hulpmiddelen gemaakt moeten worden. Rolstoelen worden onderhouden en zo nodig voorzien van betere onderdelen. Wij hopen u voldoende op de hoogte te hebben gebracht. Wanneer u vragen of suggesties heeft dan kunt u die via het onderstaande adres bekend maken. Ook voor overige informatie betreft het project verwijzen wij graag door naar onderstaande websites. Nogmaals bedankt voor uw steun tot dusver.

Oktober, 2006. Ghana, Nkoranza

Beste sponsors en geïnteresseerden, In augustus schreven wij onze 1e nieuwsbrief, wat is er in de tussentijd zoal gebeurd.... Sinds een maand hebben Annemiek en Piet zich toegevoegd aan het project, waardoor de Fysio's nu met drie vrouwen sterk aanwezig zijn om de fysiotherapie zo goed mogelijk over te brengen. Piet versterkt het BT koppel met zijn technische kennis.

Betreft de Fysiotherapie

Zoals in de eerste nieuwsbrief verteld is, zijn we begonnen met het geven van lessen over theoretische kennis van de fysiotherapie. Sinds de derde maand hier zijn de lessen meer gericht op de praktijk. De meest belangrijke informatie en basiskennis is overgedragen. Echter, we weten pas zeker of Jerry, Emanuel en Joyce het begrepen hebben als ze dit in de praktijk kunnen laten zien. Vandaar dat we nu de lessen voornamelijk richten op het toepassen van de theoretische kennis in onderzoek en behandeling van de kinderen hier op Peace of Christ Community (PCC). Lessen over hoe spieren werken door touwtjes aan een skeletje te bevestigen werken verduidelijkend. Ook lessen waarbij de fysiotherapeuten elkaar moeten testen zijn

duidelijk en brengen tevens veel gelach naar voren. We merken hierbij dat de therapeuten al redelijk veel begrepen hebben uit de theoretische lessen, maar verduidelijking en veel herhaling doen de kwartjes pas vallen.

De lessen aan de rest van de caregivers van PCC gebeuren nog steeds eenmaal in de week. De opkomst is redelijk goed en ze vinden de lessen amusant. De thema's variëren van rolstoel rijden tot blind eten geven tot zintuiglijke stoornissen. Ook binnen deze lessen is het tijd om alles te herhalen. Ook hier is inmiddels de basis gelegd.

Belangrijk aandachtspunt, in de tijd dat Annemiek hier haar laatste maanden rest, is toezicht houden op de communicatie tussen de door ons opgeleide therapeuten en de caregivers. Zorg dragen dat therapie oefeningen ook thuis worden voortgezet en begrip geven in de oefeningen die ze met de kinderen moeten doen. Overdracht op papier werkt hier niet, dus mondeling wordt het een en ander doorgegeven. Maar we hebben geen idee wat er wordt gezegd, want het meeste gebeurt in de onbegrijpelijke voertaal 'Twi'.

Elke ochtend zijn we present bij het uurtje fysiotherapie van zeven tot acht. De kinderen worden steeds actiever getraind en hun spasmes lijken te verminderen. De oefeningen evolueren in creatieve gedaanten, heerlijk om te zien. Een voorbeeld hiervan is de kleine Wumpini. Hij heeft Cerebrale Parese en zijn hele lichaam is een plank, zo spastisch als zijn spieren zijn. Toen wij aankwamen zat Wumpini met gestrekte heupen in zijn stoel en werd gemasseerd en gemobiliseerd. Hij leidde een bestaan liggend op de grond want zittend op de grond viel hij om. Door de zithouding te trainen en hem allerlei activiteiten te laten doen, is nu bereikt dat hij veilig kan blijven zitten. Een kleine vooruitgang met groot gevolg, zittend spelen! Nu nog zelf tot zit kunnen komen..... Ook met de andere kinderen gaat het goed. Zo heeft Lisa, een meisje met Cerebrale Parese waardoor haar hele lichaam nogal slap is, al steeds meer kracht gekregen. Haar hoofd is relatief zwaar en ze valt vaak met haar hoofd naar voren of naar achteren, helemaal niet prettig! Haar wordt, door middel van actief bewegen, geleerd om haar hoofd op haar romp te kunnen balanceren. Ze gaat werkelijk vooruit, goed werk, Emanuel, Jerry en Joyce!

Wat ons motiveert is dat de kinderen plezier hebben in de oefeningen. Ook de kinderen die het niet nodig hebben staan jaloers om ons speelkleedje heen, hopen ook een bal te mogen overgooien.

Naast het geven van de lessen, werken we nog steeds mee aan de taken zoals eten geven en de daycare (peuteropvang). Komende maanden gaan we ons nog richten op het vervaardigen en aanschaffen van fysiotherapiemateriaal. De schuren met speelgoed en materiaal zijn uitgeruimd, maar jammer genoeg is hier niet heel veel materiaal gevonden. Vandaar dat we op zoek moeten naar leuk en goed oefenmateriaal. Het bedenken en vervaardigen hiervan of het kopen, dat maakt niet uit, als het er maar komt. Het idee om een speciale schuur voor de fysiotherapiematerialen te laten maken hangt nu in de lucht. Een stukje grond om te oefenen, materiaal op te bergen, documentatie te kunnen leggen, een eigen sleuteltje. Kortom een stukje trots dat ook duurzaamheid kan bieden aan de therapeuten van PCC in de toekomst, wie dat ook mogen zijn. Natuurlijk houden onze ideeën hierbij niet op. Daarvan wordt u t.z.t. weer op de hoogte gebracht.

Betreft de bewegingstechnologie cursus

De eerste tentamenperiode is al weer een poos achter de rug. Zoals elke klas, bevat deze betere en minder goede cursisten. We hebben de toetsen opgepakt als indicatie voor de moeilijkheidsgraad van de leerstof die we aanbieden. Tegelijkertijd biedt het de studenten een beter inzicht op wat ze wel en (nog) niet begrijpen. Tijdens het eindexamen zullen we ook weer terugrijpen op de stof uit de eerste fase.

Jammer genoeg zijn vier van de zes studenten, waar we aanvankelijk mee begonnen, afgevallen. Allen hadden zo hun eigen redenen die naar ons inziens los staan van de opleiding. Een van hen had zich bijvoorbeeld verkiesbaar gesteld als volksvertegenwoordiger en is ook daadwerkelijk gekozen. Een ander heeft voor zekerheid gekozen door een baan als leerkracht aan te nemen. Dit lijkt niet onredelijk als je bedenkt dat deze persoon een gezin heeft met een hoogzwangere vrouw thuis.

We hadden de cursus al aangevangen met meer studenten dan noodzakelijk was, juist om de reden dat we rekening hielden met mogelijkheid dat er studenten zouden stoppen. Toch blijft het een teleurstelling wanneer het daadwerkelijk zover is. Gelukkig zijn de twee resterende studenten Daniël en Ameyaw erg gemotiveerd. We zijn vol van vertrouwen dat zij de opleiding afmaken om vervolgens te werken in een werkplaats om hulpmiddelen te maken.

Daniël zal zijn kennis in praktijk gaan brengen in het revalidatiecentrum in het noorden van Ghana (Bawku), waar reeds een orthopedische werkplaats is. Deze werkplaats wordt geleid door Nederlanders. Hij heeft ons al duidelijk gemaakt dat hij niet vertrekt voordat hij een tricycle kan ontwerpen en fabriceren.

Ameyaw werkt als schoenmaker in de werkplaats van de lichamelijk gehandicapten in Nkoranza. Hij is van plan om in deze werkplaats hulpmiddelen te gaan maken. De werkplaats eeft enkele noodzakelijke gereedschappen nodig om Ameyaw op gang te helpen. Hiervoor worden nu plannen gemaakt voor sponsoring vanuit Movendi.

Het eerste praktische project, de walker, is ontworpen, gefabriceerd en overhandigd. Een evaluatie en wellicht aanpassing zal nog plaatsvinden nadat de mensen van PCC het uitvoerig hebben getest.

Bijna alle theoretische lessen zoals (bio)mechanica, wiskunde, technisch tekenen en anatomie zijn ten einde. Nu wordt de theorie in praktijk gebracht. Een groot aantal praktische opdrachten staat hen te wachten. Zo is er voor Lisa, een meisje van PCC, een aanvraag opgesteld voor een nieuwe stoel. Deze stoel geeft haar de mogelijkheid om laag bij de grond te zitten en op die manier beter contact kan hebben met de andere kinderen om haar heen. De studenten hebben over dit project gecommuniceerd met de fysiotherapie-studenten van PCC. Dit is gedaan om beide partijen te leren om aan de ene kant een aanvraag voor een hulpmiddel in te dienen en aan de andere kant een aanvraag af te handelen. De communicatie verliep erg moeizaam, maar het was een erg leerzame ervaring. Hopelijk zal bij komende aanvragen de communicatie wat soepeler verlopen. Een nieuw onderstel voor de oude stoel van Lisa is reeds ontworpen en gemaakt. Ze kan hiermee afgewisseld op rolstoelhoogte en laag bij de grond zitten. Binnenkort wordt getest of de caregivers van PCC ermee tevreden zijn.

Ook is het ontwerp van de tricycle, het tweede grote project van de cursus, al een eind gevorderd. Een aantal ontwerpen van een tricycle is besproken en nu wordt geanalyseerd welk ontwerp het beste gemaakt kan worden. Er wordt daartoe ontworpen met het oog op lokaal verkrijgbaar materiaal en wat gefabriceerd kan worden met het eenvoudig gereedschap dat de studenten in de toekomst tot hun beschikking hebben. Komende weken wordt begonnen met het maken van de tricycle met Daniël, Ameyaw en twee nieuwe studenten. Op verzoek van PCC gaan we twee extra mensen opleiden. De nieuwe studenten zijn reeds meesters in metaalbewerking. Hen zal praktisch geleerd worden een tricycle te fabriceren en wellicht wat andere hulpmiddelen.

Tevens zal komende week een begin gemaakt worden met het rolstoelpracticum, waarin alle kinderen in rolstoelen op het terrein van PCC onder de loep zullen worden genomen. Gekeken wordt naar de houding en hoe de rolstoel wellicht kan worden aangepast voor een betere houding. Ook het onderhoud van de rolstoelen komt aan bod.

Alle technische praktijken worden uitgevoerd op de technische middelbare school van Nkoranza. Met behulp van een oud-student en de District Chief Executive (te vergelijken met de burgemeester) is dit mogelijk gemaakt. De goed uitgeruste metaalwerkplaats voorziet ons in alles wat we nodig hebben.

Wij hopen u voldoende op de hoogte te hebben gebracht. Wanneer u vragen of suggesties heeft dan kunt u die via het onderstaande adres bekend maken. Ook voor overige informatie betreft het project verwijzen wij graag door naar onderstaande websites. Nogmaals bedankt voor uw steun tot dusver.

Vriendelijke groet,
Annemieke Adams, Marije Companjen, Piet van Mierlo, Jasper van Santen, Merellijn van der Schaaf en
Annemiek van Zantvoort

13 augustus, 2006. Ghana, Nkoranza

Beste sponsors en geïnteresseerden,

Bijna twee maanden na vertrek uit Nederland.

Het lijkt zo kort geleden. Het inchecken op Schiphol. Een enorme rij. We haalden het maar net op tijd naar de gate. Onze aankomst in Accra was goed geregeld. Er stond vervoer klaar die ons uiteindelijk naar de plek van bestemming zou brengen. De chauffeur Peter bracht ons naar de PCC in Nkoranza. De aanblik van Ghana is groen met rood. Rode zandwegen en veel groene natuur. Veel mensen op straat en veel marktkraampjes. Niet zoveel maar toch aanzienlijk heuvelachtiger dan Nederland. Ineens zijn we op de plek van bestemming. Na een rit van acht uur. Het valt best mee, met de hitte, met het vervoer, met het wennen.

Ellen staat ons hier op te wachten. Onze contactpersoon sinds we in aanraking kwamen met de PCC. Ze heeft de werkplaats opgericht waar kralen worden geregen door verstandelijk en lichamelijk gehandicapte kinderen. Deze staat midden op het terrein. Ellen doet veel voor de gemeenschap. En sinds kort veel voor ons.

Ellen begeleidt ons in de eerste twee weken. Eerst acclimatiseren, dan meedraaien met de workshop en de fysiotherapie zoals die hier wordt gegeven. Kijken, een idee krijgen. Dat is onze eerste taak. Na deze weken wordt het tijd om onze plannen bloot te leggen. Voor de fysiotherapie een plan van aanpak, voor de bewegingstechnologie het vinden van de geschikte cursisten. De eerste sollicitatiegesprekken van ons leven, aan de andere kant van de tafel. Het beoordelen van op zich geïnteresseerde mensen. Maar wij kennen de Ghanese mentaliteit niet. Het blijft een gok, maar we hebben cursisten nodig. De selectie valt dan ook niet mee, maar lukt. Uiteindelijk hebben we zes cursisten. Beide groepen kunnen van start. Maar niet zonder onze gastheren en vrouwen op de hoogte te stellen. De eerste vergadering volgt met Ineke Bosman (Nederlandse arts die het project Hand in Hand heeft opgezet), Bob (haar man), Ellen, Emanuel (de belangrijkste schakel tussen de verzorgers van de kinderen), de boven genoemden, en wij.

Sinds die vergadering is er een hoop gebeurd, zowel aan de kant van de fysiotherapie als aan de kant van de bewegingstechnologie. Eenderzijds hebben er lessen plaatsgevonden voor de cursisten van bewegingstechnologie (hierna verder te noemen 'cursisten'). Anderzijds hebben er lessen plaatsgevonden voor de fysiotherapeuten (Annemieke en Merellijn zijn hier de echte fysiotherapeuten, maar zien zichzelf meer als trainer en coach, terwijl de drie caregivers aan wie zij de kennis overdragen de fysiotherapeuten zullen worden genoemd).

Sommige lessen, zoals anatomie en fysiologie, hebben zoveel overlap dat deze voor fysiotherapeuten en cursisten gezamenlijk worden gegeven.

De fysiotherapeuten (caregivers) hebben het druk en hebben dus weinig tijd voor les. Annemieke en Merellijn moeten werkelijk de uren sprokkelen om hen te kunnen ontmoeten. Elke ochtend ontmoeten ze deze drie in het uurtje fysiotherapie, welke elke dag wordt gegeven. Een uurtje voor ongeveer 9 kinderen. Daarnaast krijgen ze drie maal in de week begeleiding in theorie en sinds kort nemen we uitgebreider de tijd voor een kind in de les. Langzaam aan wordt de therapie, zoals die op passieve wijze werd gegeven hier op de PCC, omgebogen naar 'echte' fysiotherapie, met een gericht therapiedoel, de nodige administratie, en vooral met heel veel actief oefenen. Om de fysiotherapie nog effectiever te maken is het noodzakelijk om de caregivers van het betreffende kind erbij te betrekken. Zij moeten ook weten hoe je met een lichamelijk gehandicapt kind omgaat, hoe je een kind verplaatst bijvoorbeeld, hoe veel activiteit je moet ontlokken, kortom hoeveel je met zo'n kind kunt doen. Sinds kort is dan ook het lesgeven aan de overige caregivers een feit. Eenmaal per week worden zij in een klein uurtje bijgespijkerd in kennis over hun kinderen. En vooral daar waar zij de fysiotherapeuten kunnen ontlasten in de toekomst. Functioneel oefenen is het kernthema. Aan het eind van dit project willen we dat de fysiotherapeuten in staat zijn om goed te kijken naar een kind met zijn problemen, kunnen overleggen wat haalbaar is om als therapiedoel na te streven, verbeteringen kunnen zien

en de achtergrond begrijpen van de lichamelijke klacht waaraan ze werken. Teveel gevraagd? Nee, die indruk hebben we gelukkig nu niet.

Ook betreft het bewegingstechnologie gedeelte wordt er veel van de studenten gevraagd. Maar oefening baart kunst! De onderwerpen die voorbijkomen aan de cursisten zijn bijvoorbeeld mechanica, wiskunde, ontwerpen, construeren, werkplaatstechnieken. Naast deze technische onderwerpen wordt er ook aandacht besteed aan de menselijke kant zoals anatomie en fysiologie van het menselijk bewegingsapparaat. Alles komt samen in een groepsopdracht die ze moeten uitvoeren. De opdracht die ze hebben is het maken van een loophulpmiddel voor een jongen van vijf jaar met een verminderde balans en coördinatie in zijn gehele lichaam. Deze jongen heeft een aangeboren hersenafwijking, Cerebrale Parese genaamd, en woont bij PCC. Over een kleine week begint de eerste toetsweek. Dit zal een goede indicatie geven wat betreft het werkelijke niveau van onze cursisten. Hopelijk hebben wij u met dit eerste officiële bericht voldoende op de hoogte gebracht. Wanneer u vragen of suggesties heeft dan kunt u die via het onderstaande adres bekend maken. Ook voor overige informatie betreft het project verwijzen wij graag door naar onderstaande websites. Nogmaals bedankt voor uw steun tot dusver.

Vriendelijke groet,

Annemieke Adams, Marije Companjen, Jasper van Santen en Merellijn van der Schaaf